

draten, niet waar? de rest doet niet ter zake), 's avonds laat genoten, (zeer duidelijk staat dit in onze mededeeling geschreven) en de urine was vrij van glycese, *dit* volgens SEEGEN: „kann man dann mit Bestimmtheit sagen, dass kein Diabetes mellitus vorhanden sei”. Wij hebben dit ook gedaan op een andere tijd van hetzelfde tmaal en dan was het resultaat geheel anders. Binnen de 24 uur zou dus op het eene oogenblik diabetes mellitus te diagnosticseeren zijn geweest, op een ander oogenblik volkomen zijn buiten te sluiten. Dat gaat zeker niet aan en is met het begrip „diabetes mellitus” geheel in strijd. Wat wij als *nieuw feit* publiceerden was *niet* het ontbreken van glycese in de nachturine, terwijl over dag glycosurie aanwezig was, maar *wel* het ontbreken van glycese in de nachturine *na maximaal gebruik von koolhydraten vlak voor het slapen gaan*, terwijl de dagurine bij gering gebruik van koolhydraten reeds glycese bevatte.

Haarlem, 29 Aug. 1903.

Dr. H. L. VAN LINDEN VAN DEN HEUVELL.

Dr. N. J. M. FAÇEE SCHAEFFER.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

— **AFRIKA.** — **De verspreiding der slaapziekte.** In een verhandeling over slaapziekte zegt SAMBON, lector aan de Londensche school voor tropische geneeskunde, dat zij uitsluitend aan de oevers van stroomen, zeëen of meren voorkomt. De streken, waar zij zich het meest voordoet zijn tevens de ergste malaria-oorden, doch zulk een streek is niet geheel er mede behebt, maar enkele dorpen of zelfs huizen lijden er onder. Soms verschijnt de nona plotseling in een dorp om er jaren lang te blijven. Het is voornamelijk aan de Westkust, ten Zuiden van den Senegal, en ten Noorden van de Portugeesche koloniën, dat de slaapziekte endemisch is. Ook in de Congo-vallei en in Midden-Afrika maakt zij vorderingen. Van Afrika uit is zij met negertransporten herhaaldelijk naar West-Indië en Brazilië overgebracht. Deze landen zijn nu vrij, behalve Guyana. Dat een blanke aan slaapziekte zou hebben geleden is nooit met zekerheid waargenomen (*Med. Record*).

LONDEN. — **De regen en de openbare gezondheid.** *The Brit. med. Journ.* kan nu met cijfers haar meermalen geopperde veronderstelling staven, dat de buitengewone regens van dit jaar een bijzonder gunstigen invloed op de gezondheid hebben. In Juli en Augustus is te Londen ruim $2\frac{1}{2}$ maal zooveel regen gevallen als in deze beide maanden in het vorige jaar. Toen stierven in deze maanden 1811 personen aan diarrhee, nu slechts 656. Een nauwkeurig onderzoek toont aan, dat het steeds meer de regen dan de lage temperatuur is, die den gunstigen invloed uitoeft. Het tijdschrift vraagt zich nu af, of de gezondheid afhankelijk moet blijven van het gelukkig toeval, dat de lucht gezuiverd wordt van insecten en stof en daardoor de voedingsmiddelen minder blootstaan aan het verkrijgen van schadelijke eigenschappen; want hieraan schrijft het den invloed der stort-

regens toe. Het dringt daarom aan op overvloedige besproeiing en reiniging der straten, bevordering van de zindelijkheid in de huizen en zorg van overheidswege voor toevoer naar de steden van zuivere melk, waarvan het vervoer eveneens onder toezicht moet staan. Ook het voorkomen van diphtherie zal, blijkens statistische waarnemingen over vroegere jaren, vermoedelijk door den regenval afnemen.

NEURENBERG. — Schoolartsen. Het aantal schoolartsen is van 6 tot 15 vermeerderd; zij moeten nu ook dienst doen op de bijzondere scholen. Alle kinderen worden onderzocht als zij op school komen en dan nog tweemaal per jaar. Meisjes worden na het vierde schooljaar alleen onderzocht, als de ouders het bepaald wenschen. In dit geval worden ook de jongens bij het verlaten van de school nog eens onderzocht, en daarbij raad gegeven betreffende de beroepskeuze (*Munch. med. Wochenschrift*).

PINKHOF.

B I N N E N L A N D.

— **Nederlandsch Gasthuis voor behoeftige en minvermogene ooglijders te Utrecht.** In 1902 hebben zich aangemeld 6699 nieuwe patiënten, die 23485 consulten hebben genoten. Er zijn verpleegd 752 patiënten met 15427 verpleegdagen. Er werden 676 operaties verricht. De lezing van dit verslag zij verder aanbevolen, om het daarin opgenomen geschiedkundig overzicht van de ontwikkeling van het gasthuis van de hand van Prof. SNELLEN SR., die ontslag verzocht als geneesheer en Directeur van de inrichting, waardoor voortaan de belangen van het onderwijs en het gesticht weder in één hand zullen berusten.

— **Luthersche Diakonessen-inrichting te Amsterdam.** Gedurende het jaar 1902 zijn opgenomen 303 patiënten en verpleegd 372, met 24202 verpleegdagen. Er zijn 242 patiënten hersteld ontslagen, 58 overleden en 113 operaties verricht.

— **Nederlandsch sanatorium te Davos-Platz.** In 1902 zijn opgenomen 30 en verpleegd 77 patiënten met 10829 verpleegdagen. De jongste patiënt was 17, de oudste 44 jaren. In het eerste stadium TURBAN verkeerden bij de opname 39, in het tweede 23 en in het 3de 12 patiënten. Het eindresultaat bij 42 patiënten, die vertrokken, was als volgt: 31 hadden een beslist positief resultaat (met minder of meer kans op blijvend succes); 7 hadden een zwak positief resultaat (met geringe kans op blijvend succes); 4 hadden een negatief resultaat. Sinds 7 Juni 1902 bekleedt Dr. H. C. SCHUURMAN de plaats die vroeger door Dr. H. BURGERHOUT werd ingenomen.

— **Afdeeling Goeree en Overflakkee.** Door de Heeren J. H. PAMEYER en A. BOUMAN te Middelharnis worden pogingen in het werk gesteld een afdeeling Goeree en Overflakkee der Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst op te richten. In het geheel zijn er 13 artsen op het eiland Flakkee, dus het minimum aantal tot oprichting eener afdeeling is aanwezig. Een afdeeling aldaar gevestigd zou zeker recht van bestaan hebben, daar door de geïsoleerde ligging het moeilijk is vergaderingen van andere afdeelingen bij te wonen.

— **Het Groene Kruis.** Te Lisse is een afdeeling van *Het Groene Kruis* opgericht, in wier bestuur de drie aldaar gevestigde artsen zitting hebben.

DANIËLS.